

נגיעה אחת רכה

תלם יהב

אביו של עידן גילה פתאום שבמשך שנים בנו הבין אותו, רק לא יכול היה להגיב. אמא של יאיר רואה היום את בנה בונה עולמות ומתקדם ממנה טכנולוגית בשנות אור. הטאבלטים שינו לחלוטין את חייהם של אלפי ילדים בחינוך המיוחד, והפכו עבורם לפה ולידיים

1

עולם אחר, נניח לפני עשור ויותר, ייתכן מאוד שהחיים של יאיר לוי היו מסובכים הרבה יותר. אבל בגיל 13 יאיר, נער עם צרכים מיוחדים, נחשף לעוֹלָם הטאבלטים, ומאז – מהפך. "מאז הייתה לו קפיצה אדירה גם ברמת ההתנהלות, גם ברמת הידע וגם ברמת התפעול", אומרת אמו, קארן מן-לוי. "פתאום הוא הצליח לעשות כל מיני דברים שלא חלמתי שהוא יצליח. היום הוא מתקשר באמצעות הטכנולוגיה, דרך האפליקציות. האייפד פיתח אותו מאוד. לפני זה הוא היה מתעסק במוזיקה ובתיפוף. מאז הוא הפך להיות ילד ממש טכנולוגי. יש לו הרבה רובוטים והוא מתכנת לומד. האייפד זו בעצם היד השלישית שלו".

לכל מקום, מספרת קארן, הולך יאיר (18) עם האייפד. "זה הביא לקפיצה מדהימה גם

ברמה האינטלקטואלית וגם ברמת השיח", היא ממשיכה. "השפה שלו מאוד גבוהה בזכות התכנים שהוא נחשף אליהם. הבן שלי לא קורא בעברית ולא באנגלית ולא כותב בשום שפה. דרך האייפד הוא גילה את ה-VOICE. לפני כמה ימים הוא תיקן לי את הטלפון. זה ילד שלא יודע לקרוא או לכתוב, וזה מדהים. הכול באמצעות הקשה על המסך. זה המזל שלי בעולם".

בוועידת החינוך של "ידיעות אחרונות", ב־7.3, ייערך פאנל מיוחד שיעסוק בחינוך המיוחד, ובו ידונו ביוזמות שונות שמסייעות לאלפי הילדים המיוחדים בישראל להתקדם ולהשתלב.

לצאת מהבועה

לפני מספר ימים שב אביו של יאיר מחו"ל וקנה לו כלב רובוטני, בלי הוראות הפעלה. "הוא ישר נכנס לאינטרנט, קלט איך קוראים לסוג הזה של הרובוט, הוריד את האפליקציה והפעיל אותו", מתפעלת קארן. "הוא מצא עולם אמיתי וזה הממשק האמיתי שלו לחיים בחוץ. דברים שאני גם עוד מאה שנה לא הייתי יכולה ללמד אותו, הוא לומד באמצעות האייפד".

לפני מספר חודשים התקיים אירוע בבית הספר והמורות היו צריכות להקרין מצגת, אבל אז התגלתה בעיה טכנית במקרן. "יאיר הלך וסידר את זה", מספרת אמו. "תוך רגע המקרן תוקן והמצגת עברה. בתור הורה לילד עם צרכים מיוחדים זכיתי שהבן שלי יקבל עולם שלם של חוויות שמוציא אותו מתוך הבועה של הצרכים המיוחדים".

במשך שנים עידן רגני (13), שמאובחן על הרצף האוטיסטי, לא הוציא מילה. עד גיל תשע חשבו הוריו שהוא לא מסוגל לתקשר עם הסביבה, אבל מאז שאביו אסף רכש לו אייפד הוא גילה את הילד שלו כפי שמעולם לא הכיה התברר שבמשך כל הזמן הזה עידן הבין הכל, רק היה חסר לו כלי שיוכל לתקשר באמצעותו. האייפד, במקרה הזה, משמש לו כפה.

"ראיתי כתבה בחו"ל על חשיבות הטאבל-

טים לילדים עם צרכים מיוחדים", מספר אסף. "התחלתי לשחק איתו באייפד, הגעתי לשחק עם אותיות וגיליתי שהוא מזהה את כל האותיות. ככה התחלנו לכתוב ולקרוא. שאלתי אותו בן כמה הוא והוא ענה לי 'תשע'. היום הוא כותב דברים מדהימים שלא היה לנו מושג שהוא מסוגל אף פעם".

בבית הספר שבו לומד עידן משתמשים באייפדים כדי לנסות ולסייע לילדים עם צר-

"קפיצה מדהימה". יאיר לוי

קארן מן-לוי: "בתור הורה לילד עם צרכים מיוחדים זכיתי שהבן שלי יקבל עולם שלם של חוויות שמוציא אותו מתוך הבועה של הצרכים המיוחדים"

כים מיוחדים לתקשר עם הסביבה. היוזמה לחלק טאבלטים למורים הגיעה מבנק מסד, שותף מרכזי בקרן אתנה, במטרה לסייע לילדים עם צרכים מיוחדים להשתלב ולהתקדם במערכת החינוך.

אני האוטיסט

"אפשר להגיע להמון אפליקציות שייתנו מענה שמכשיר אחר לא יכול לעשות. זה ממש הפה שלי", מספר אסף. "עידן הוא ילד בתת-חושניות, כל הזמן מחפש להיות בתנועה ולזוז כדי להרגיש את הגוף, ורק כשהוא יושב לכתוב הוא פתאום נעשה מאוד מרוכז, יושב לאורך זמן וכותב".

היום, מספר אסף, הוא יכול לדעת מה עובר על הבן שלו ומה מתחולל בתוך מוחו. "אני שואל אותו, מה אתה רוצה לאכול? לאן אתה רוצה ללכת?" הוא מספר בהתרגשות. "תוך כדי העבודה, הבנתי שכלל שאני פותח את הראש כלפיו אני מבין כמה הוא יודע. מי שהיה אוטיסט זה לא הוא, אלא אני. אני מציב לו גבולות רחוקים יותר והוא יגיע אליהם".

עידן לומד בבית הספר לוטם ברחובות, ומאז שנכנס לפרויקט חייו השתנו. "אני אומר לו פעם אחת ואני יודע שהוא מבין אותי, והוא גם יודע שאני מבין אותו".

את הפרויקט בבית הספר מובילה קרן אתנה, בראשות אחד ממייסדיה אורי בן ארי. "הקמנו עמותה לפני כעשור מתוך מטרה להעצים מורים ומורות בישראל", הוא אומר. "אנחנו נמצאים ב־120 יישובים. נכנסנו לפרויקט אייפד אישי לכל מורה בחינוך המיוחד, יחד עם 120 שעות הדרכה. מציאנו גם במחקרים וגם בתהליכים שהאייפד משנה חיים של משפחות שלמות, בעיקר אצל ילדים על הרצף האוטיסטי. גילינו שילדים שלא דיברו עם המשפחות במשך עשור או יותר פתאום התחילו לתקשר. כך שינינו את החיים של אותו ילד. השאיפה שלנו היא שלכל מורה בחינוך המיוחד בישראל יהיה אייפד אישי. ילדים מתחילים לכתוב שירים, לתקשר עם ההורים ולעשות דברים מאוד מרגשים".